

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja

Druk nr 3640

Warszawa, 5 listopada 2004 r.

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Jerzego Müllera.

(-) Jan Antochowski; (-) Andrzej Aumiller; (-) Barbara Błońska-Fajfrowska; (-) Bronisław Dankowski; (-) Hanna Gucwińska; (-) Marian Janicki; (-) Izabela Jaruga-Nowacka; (-) Ewa Kralkowska; (-) Józef Kubica; (-) Jerzy Müller; (-) Jan Orkisz; (-) Andrzej Otręba; (-) Alfred Owoc; (-) Ryszard Pojda; (-) Marek Pol; (-) Danuta Polak; (-) Władysław Stępień; (-) Andrzej Umiński.

Ustawa
z dnia.....2004 r.
o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę

Art. 1. W ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu:

„Art. 4a. 1. W latach 2005 – 2007 minimalne wynagrodzenie za pracę ustala się w następujący sposób:

- 1) od 1 stycznia 2005 r. do 31 grudnia 2005 r. w wysokości 933 zł;
- 2) od 1 stycznia 2006 r. do 31 grudnia 2006 r. w wysokości 45% prognozowanego wskaźnika przeciętnego wynagrodzenia;
- 3) od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2007 r. w wysokości 50% prognozowanego wskaźnika przeciętnego wynagrodzenia.

2. Wysokość minimalnego wynagrodzenia, o której mowa w ust. 1 pkt 3, stanowi podstawę do ustalenia minimalnego wynagrodzenia w 2008 r.”;

2) w art. 6 ust. 1 - 3 otrzymują brzmienie:

„1. Wysokość wynagrodzenia pracownika zatrudnionego w pełnym miesięcznym wymiarze czasu pracy nie może być niższa od wysokości minimalnego wynagrodzenia ustalonego w trybie art. 2, 4 i 4a, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Wysokość wynagrodzenia pracownika w okresie jego pierwszego roku pracy, z zastrzeżeniem ust. 3, nie może być niższe niż 80% wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę.

3. Do okresu, o którym mowa w ust. 2, wlicza się wszystkie okresy, za które była opłacana składka na ubezpieczenie społeczne lub zaopatrzenie emerytalne, z wyłączeniem okresów zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2005 r.

UZASADNIENIE

I. Cele projektowanej ustawy.

Ustawa ma na celu podniesienie minimalnego wynagrodzenia za pracę do poziomu, na jakim wysokość płacy minimalnej netto zbliżona byłaby do wysokości minimum socjalnego ustalanego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych.

Stopniowe podwyższenie minimalnego wynagrodzenia za pracę do wysokości 50% płacy przeciętnej w gospodarce narodowej stanowiłoby płacę netto w przybliżeniu równą minimum socjalnemu.

Wprowadzona w 2002 r. nowa metoda ustalania minimalnego wynagrodzenia za pracę nie poprawiła sytuacji w zakresie jego wysokości, ponadto jest skomplikowana. Za jej zaletę można uznać dążenie do nadania płacy rodzinnego charakteru, podobnie jak w innych krajach Unii Europejskiej. Natomiast wykorzystywane przy jej ustalaniu takie informacje jak wydatki gospodarstw domowych w roku poprzednim, udział dochodów pozapłacowych, wskaźnik udziału dochodów z pracy najemnej i inne określone ustawą, wprowadzie wzbogacają analizę, ale stwarzają pole do przetargów, ponadto mierniki te nie decydują o wynagrodzeniach ale z nich wynikają. Do takich mierników należą wydatki gospodarstw domowych, w którym pracownicy muszą ograniczać wydatki do posiadanych dochodów albo uzupełniać dochody z pracy najemnej, jeśli nie wystarczają na utrzymanie.

II. Stan obecny.

Relacja najniższego wynagrodzenia do płacy przeciętnej ogółem za pierwsze półrocze 2004 r wynosi: $824 \text{ zł} : 2281 \text{ zł} = 36,1 \%$. Dane te liczone są brutto, natomiast płaca, która ma być porównywalna z minimum socjalnym, powinna być wyrażona kwotą netto.

Wysokość minimum socjalnego na jedną osobę za pierwsze półrocze 2004 r można szacować na 810 zł (za pierwszy kwartał 2004 r szacowane jest na 805 zł). Minimalne wynagrodzenie za pracę w wysokości 824 zł brutto po odjęciu składki na ubezpieczenia społeczne, podatku i innych obciążeń wynosi 604 zł netto i stanowi około 75 % minimum

socjalnego. Oznacza to, że płaca minimalna w Polsce nie wystarcza na godziwe utrzymanie nawet jednej osoby, a co dopiero całej rodziny.

III. Zmiany proponowane w ustawie.

1. Celem proponowanego zapisu art. 4a jest wyznaczenie terminu wprowadzenia minimalnego wynagrodzenia za pracę w wysokości 50% przeciętnej płacy w gospodarce narodowej, czyli do wysokości zalecanej przez Międzynarodową Organizację Pracy. Jest to i tak znacznie mniej niż zaleca Komitet Niezależnych Ekspertów Rady Europy, który uważa, że wysokość minimalnego wynagrodzenia powinna wynosić 68%, by wynagrodzenie uznać za pozwalające godnie żyć. Osiągnięcie tego poziomu ma nastąpić, zgodnie z założeniami projektu, w sposób stopniowy w latach 2005 – 2007. Proponuje się, aby w tym okresie minimalne wynagrodzenie za pracę było ustalane w następujący sposób:

- w 2005 r. – określone kwotowo w wysokości 933 zł (co stanowi obecnie około 40% przeciętnej wynagrodzenia);
- w 2006 r. w wysokości 45% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia;
- w 2007 r. w wysokości 50% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia.

Począwszy od 2008 r. zacznie obowiązywać mechanizm określony w dotychczasowych przepisach ustawy, z tym że wysokość minimalnego wynagrodzenia, wyliczona na rok 2007, będzie stanowiła podstawę do ustalania kolejnych wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę.

2. Zmiany proponowane w art. 6 mają na celu ułatwienie znalezienia pracy przez osoby, które po raz pierwszy poszukują pracy. Ustalenie płacy dla takich pracowników na poziomie 80% minimalnego wynagrodzenia w odniesieniu do pracowników zatrudnionych w pierwszym roku pracy, jest możliwością zdobycia przez te osoby cennego doświadczenia zawodowego przy ograniczeniu kosztów pracy dla pracodawcy. Zmianą w stosunku do obowiązującego stanu prawnego jest:

1) wprowadzenie stałej zasady, zgodnie z którą każdy pracownik u swojego pierwszego pracodawcy w pierwszym roku pracy będzie mógł otrzymywać 80% minimalnego wynagrodzenia, co dotychczas miało mieć miejsce wyłącznie do końca 2005 r. Zasada ta nie ogranicza pracodawców w przyznawaniu pracownikowi wyższego wynagrodzenia niż proponowane 80%;

3) likwidacja, również obowiązującej do końca 2005 r. zasady, zgodnie z którą w drugim roku pracy u swojego pierwszego pracodawcy pracownik miał otrzymywać 90% wysokości minimalnego wynagrodzenia; zgodnie z propozycją projektu w drugim roku pracy pracownikowi będzie przysługiwało co najmniej wynagrodzenie minimalne.

IV. Koszty dla budżetu państwa.

Według danych opracowanych przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy podniesienie płacy minimalnej w obecnych warunkach o 10 zł skutkować będzie kosztami dla budżetu państwa w roku przyszłym w wysokości ok. 27 milionów złotych. Podniesienie płacy minimalnej płacy do poziomu 933 złotych zaowocować może kosztami dla budżetu państwa w wysokości 229,5 milionów złotych. Szacunki te nie uwzględniają jednak wzrostu wpływów podatkowych z tytułu podatku od osób fizycznych, podatków od towarów i usług, które wzrosną w wyniku podniesienia wynagrodzenia minimalnego za pracę. W związku z tym rzeczywiste koszty dla budżetu państwa okażą się znacznie niższe.

V. Ocena przewidywanych skutków społeczno – gospodarczych wynikających z projektu ustawy.

Znaczenie zmian zawartych w przedstawionym projekcie ma wymiar wieloaspektowy, w tym:

- lepsze opłacanie pracy, poprawa relacji pomiędzy pracą a płacą i tym samym osłabienie aspektów ewentualnego wyzysku i niesprawiedliwości wynagrodzeń. Sprawiedliwa płaca ma różne formy, przede wszystkim jest to wynagrodzenie proporcjonalne do wkładu i efektu pracy poszczególnych pracowników. Praca prosta, wykonywana w normalnych warunkach, bez szczególnej odpowiedzialności, również powinna być godziwie

opłacana, a obecny poziom minimalnego wynagrodzenia za pracę tego nie zapewnia. Proporcjonalne wynagradzanie, uwzględniające różnice pracy jest głównym atrybutem motywacji do pracy i warunkiem dobrych wyników ekonomicznych i poprawnych stosunków w zakładzie pracy;

- poprawa relacji płac kobiet i mężczyzn polegająca na ograniczeniu dyskryminacji, zwłaszcza dyskryminacji kobiet. Problem ten występuje nie tylko w Polsce i wyraża się w znacznie większym odsetku kobiet aniżeli mężczyzn pobierających wynagrodzenie minimalne;

- poprawa relacji płac między sektorem prywatnym i sektorem publicznym. W 2002 r odsetek zatrudnionych pobierających do 50 % przeciętnego wynagrodzenia kształtował się następująco:

Procent zatrudnionych pobierających wynagrodzenie do 50 % płacy przeciętnej

	Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
Razem	17,4	7,2	26,2
Mężczyźni	15,8	4,0	22,6
Kobiety	19,2	9,3	32,0

Źródło: Struktura wynagrodzenia według zawodów w październiku 2002r., wyd. GUS

Przedstawione dane pochodzą ze sprawozdawczości GUS, a więc są najbardziej obiektywnym materiałem analitycznym, mimo to budzą pewne wątpliwości spowodowane rozszerzaniem się szarej strefy wynagrodzeń. Obok zjawiska wykorzystywania pracowników i opłacania poniżej wartości ich pracy, występuje ukrywanie wysokości wynagrodzeń.

Chodzi tu nie tylko o nie rejestrowane zatrudnienie, ale o zaniżanie wynagrodzeń od których pobierane są składki na ubezpieczenie społeczne oraz opodatkowanie i uzupełnianie ich wypłatami utajnionymi. Obserwacje i analizy wskazują, że niektóre przedsiębiorstwa prywatne dzielą wynagrodzenia na rejestrowane i nie rejestrowane co fikcyjnie podwyższa udział zatrudnionych w najniższych przedziałach zarobkowych.

Stopniowe podwyższenie minimalnego wynagrodzenia do poziomu 50 % płacy przeciętnej ograniczyłoby częściowo tę praktykę, co byłoby jej kolejnym pozytywnym skutkiem. Przede wszystkim jednak koszt tej operacji byłby niższy niż szacowany na podstawie procentowego udziału osób formalnie zarabiających do 50 % płacy przeciętnej, gdyż dla tych przedsiębiorstw, które stosują omawianą formę wypaczeń, oznaczałby tylko koszt opłacania składek i podatku.

Podwyższenie minimalnego wynagrodzenia to również element aktywizujący bezrobotnych oraz ograniczenia szarej strefy zatrudnienia. Ponadto zmniejszą się rozmiary rozwarstwienia społecznego i liczby tzw. „biednych pracujących”, potencjalnych klientów pomocy społecznej.

Podniesienie minimalnego wynagrodzenia za pracę do poziomu proponowanego w przedłożonej ustawie spowoduje znaczny spadek liczby osób korzystających z świadczeń pomocy społecznej.

Podwyższenie minimalnego wynagrodzenia będzie korzystne ze względu na pobudzenie popytu wewnętrznego, jedynie w początkowym okresie proponowane zmiany mogą krótkotrwale negatywnie oddziaływać na rynek pracy.

Warto również dodać, iż dane Banku Światowego wykazały, że podniesienie wynagrodzenia minimalnego na Węgrzech i w Czechach zaowocowało wzrostem gospodarczym w tych państwach.

VI. Zgodność projektu z prawem Unii Europejskiej.

Przedmiot projektowanej ustawy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Warszawa, 19 listopada 2004 r.

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
w sprawie zgodności poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy
o minimalnym wynagrodzeniu za pracę z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2002 r. Nr 23, poz. 398, z 2003 r. Nr 23, poz. 337 oraz z 2004 r. Nr 12 poz. 182) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt zakłada wprowadzenie w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679) zmiany w zakresie sposobu ustalania wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Art. 1 pkt 1 projektu (nowy art. 4a ustawy) określa harmonogram stopniowego podwyższania minimalnego wynagrodzenia. Przewiduje się, że minimalne wynagrodzenie zostanie ustalone od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2007 w wysokości 50% prognozowanego wskaźnika przeciętnego wynagrodzenia. Wysokość ta następnie stanowić będzie podstawę do ustalenia minimalnego wynagrodzenia w 2008 r.

Art. 1 pkt 2 projektu (nowe brzmienie art. 6 ust. 1-3 ustawy) ma gwarantować pracownikowi w okresie jego pierwszego roku pracy wynagrodzenie w wysokości co najmniej 80% wysokości minimalnego wynagrodzenia.

Proponowana ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2005 r.

2. Stan prawa wspólnotowego w materii objętej projektem ustawy

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy nie są regulowane prawem Unii Europejskiej.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Projekt ustawy o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyż

Wiesław Staśkiewicz

Warszawa, 19 listopada 2004 r.

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt zakłada wprowadzenie w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679) zmiany w zakresie sposobu ustalania wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Art. 1 pkt 1 projektu (nowy art. 4a ustawy) określa harmonogram stopniowego podwyższania minimalnego wynagrodzenia. Przewiduje się, że minimalne wynagrodzenie zostanie ustalone od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2007 w wysokości 50% prognozowanego wskaźnika przeciętnego wynagrodzenia. Wysokość ta następnie stanowić będzie podstawę do ustalenia minimalnego wynagrodzenia w 2008 r.

Art. 1 pkt 2 projektu (nowe brzmienie art. 6 ust. 1-3 ustawy) ma gwarantować pracownikowi w okresie jego pierwszego roku pracy wynagrodzenie w wysokości co najmniej 80% wysokości minimalnego wynagrodzenia.

Proponowana ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2005 r.

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę nie jest objęty prawem Unii Europejskiej. Projekt ustawy **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

**WICEPRZEWODNICZĄCY
OGÓLNOPOLSKIEGO POROZUMIENIA
ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH**

Ryszard ŁEPIK

OPZZ – Z1 /2030,1573 /2004

Szanowny Pan
LECH CZAPLA
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu RP

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na przekazany do OPZZ **poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę**, uprzejmie informuję, iż Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych wyraża pozytywną opinię do przedłożonej regulacji będącej przedmiotem projektu ustawy.

Z wielkim zadowoleniem przyjęliśmy inicjatywę poselską posłów Klubu Parlamentarnego Unii Pracy zakładającą podniesienie minimalnego wynagrodzenia za pracę do poziomu na jakim wysokość płacy minimalnej netto byłaby zbliżona do wysokości minimum socjalnego ustalanego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych.

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych wielokrotnie podkreślało konieczność podjęcia inicjatywy ustawodawczej nowelizującej dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 10 października 2002r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, zakładającą coroczną poprawę relacji między minimalnym wynagrodzeniem za pracę a przeciętnym wynagrodzeniem miesięcznym brutto w gospodarce narodowej. Zwracaliśmy wielokrotnie uwagę, iż obecnie ustawowo określona, rażąco niska kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę jest , z jednej strony powodem powstawania coraz liczniejszej, nowej grupy pracobiorców, tzw. „biednych pracujących”, zaś z drugiej strony – zniechęca, zwłaszcza ludzi młodych do podejmowania pierwszej pracy.

Poselski projekt ustawy zawiera intencję zgodną z propozycjami OPZZ.

Jesteśmy zgodni z argumentacją przedłożenia poselskiego zawartą w Uzasadnieniu do projektu ustawy zakładającą iż „(...) *Wprowadzona w 2002r. nowa metoda ustalania minimalnego wynagrodzenia za pracę nie poprawiła sytuacji w zakresie jego wysokości, ponadto jest skomplikowana .Za jej zaletę można uznać*

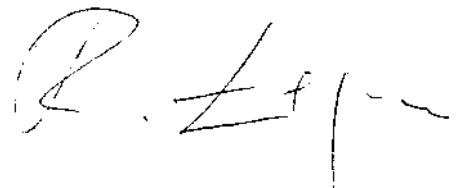
dążenie do nadania płacy rodzinnego charakteru, podobnie jak w innych krajach Unii Europejskiej.”

OPZZ popiera intencję zmian wyrażoną w art.4a nowelizowanej ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę zmierzających do określenia minimalnego wynagrodzenia za pracę w sposób stopniowy, odpowiednio: w 2005r. – kwotowo w wysokości 933zł (co stanowi obecnie około 40% przeciętnego wynagrodzenia), w 2006r. – w wysokości 45% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, zaś w 2007r. – w wysokości 50% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia oraz stosowanie od 2008r. mechanizmu określonego wg dotychczasowych zasad przepisów ustawy przy uwzględnieniu zasady, iż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę wyliczona na 2007r. będzie stanowiła podstawę do ustalania kolejnych wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Popieramy także zmiany proponowane w art.6 ustawy nowelizowanej, określające wysokość płacy dla pracowników zatrudnionych w pierwszym roku pracy na poziomie 80% minimalnego wynagrodzenia, nie ograniczając prawa pracodawcy do przyznawania pracownikowi wyższego wynagrodzenia niż proponowane ustawowe 80%.

Za korzystną uznajemy także kolejną zmianę, zgodnie z którą w drugim roku pracy u swojego pierwszego pracodawcy, pracownik będzie otrzymywał co najmniej wysokość minimalnego wynagrodzenia, a nie 90% jego wysokości, jak dotychczas.

Wyrażamy przekonanie iż ocena przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych wynikających z realizacji przedłożonego projektu ustawy będzie realna i zgodna z założeniami projektodawców.

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 6 styczeń 2005 r.

Cena 0,57 zł + 22% VAT

